

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

AVRUPA BİRLİĞİ UYUM

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

11 Nisan 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Selim Yenel'in, Türkiye-AB ilişkilerinde mevcut durum hakkında sunumu

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı (1/934)

IV.- KARARLAR

A) KOMİSYON KARARLARI

1.- Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı'nın (1/934) uygunluk görüşüyle birlikte esas komisyona gönderilmesine ilişkin karar

2.- 17-19 Haziran 2018 tarihlerinde Bulgaristan'da yapılacak olan 59'uncu Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonu Konferansı Genel Kurul Toplantısı ile 8-9 Temmuz 2018 tarihlerinde Avusturya'da yapılacak olan COSAC Başkanlar Toplantısına Komisyon Başkanınca belirlenecek birer heyetin katılmasına ilişkin karar

AVRUPA BİRLİĞİ UYUM KOMİSYONU

1'inci Toplantı

11 Nisan 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Avrupa Birliği Uyum Komisyonu saat 12.40'ta açıldı.

Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Selim Yenel tarafından, Türkiye-AB ilişkilerinde mevcut durum hakkında bir sunum yapıldı.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı'nın (1/934) tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak uygunluk görüşüyle birlikte esas komisyona gönderilmesi,

17-19 Haziran 2018 tarihlerinde Bulgaristan'da yapılacak olan 59'uncu Avrupa Birliği Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonu Konferansı Genel Kurul Toplantısı ile 8-9 Temmuz 2018 tarihlerinde Avusturya'da yapılacak olan COSAC Başkanlar Toplantısına Komisyon Başkanınca belirlenecek birer heyetin katılımı,

Kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.52'de toplantıya son verildi.

11 Nisan 2018 arşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati:12.40

BAŞKAN: Mehmet Kasım GÜLPINAR (Şanlıurfa)

BAŞKAN VEKİLİ : Cengiz AYDOĞDU (Aksaray)

BAŞKAN VEKİLİ: Selina DOĞAN (İstanbul)

SÖZCÜ: Zehra TAŞKESENLİOĞLU (Erzurum)

(Oturum, Başkan Vekili Cengiz Aydoğdu tarafından açıldı)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, Bakanlığımızın temsilcileri, basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonumuzun, 26'ncı Yasama Döneminin 12'nci toplantısını başlatıyoruz.

Komisyon Başkanımız daha önce planlanan bir yurt dışı programında olduğu için, bugün Komisyon Başkan Vekili sıfatıyla toplantıya ben başkanlık edeceğim.

Kıymetli üyeler, bugünkü kanunumuza geçmeden önce –arkadaşlarımız da geliyorlar- uzun süredir toplanmadığımız için Avrupa Birliği Bakanlığımızdan rica ettik -Sayın Müsteşarımıza, Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz- onlar da kabul ettiler. Uzun süredir toplanamayan bir komisyon bu, uzun bir aradan sonra toplanıyoruz. Bize son gelişmelerle bir brifing lütfeder misiniz dedik. Sağ olsun, onlar da kabul ettiler.

Şimdi Sayın Müsteşarımız bize kısa bir brifing verecekler. Daha sonra biz toplantı gündemimize geçeceğiz.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

II.- SUNUMLAR

1.- Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarı Büyükelçi Selim Yenel'in, Türkiye-AB ilişkilerinde mevcut durum hakkında sunumu

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BÜYÜKELÇİ SELİM YENEL - Sayın Başkanım, Sayın Değerli Komisyon üyeleri; bu fırsatı verdiğiniz için öncelikle teşekkür ederim.

Türkiye-AB ilişkilerinde son durumu sizlere özetlemeye çalışacağım. Özellikle de sanırım bu çerçevede Varna Zirvesi'nden bahsetmemiz uygun olacaktır. Varna Zirvesi'nden önce, hatırlayacaksınız, geçen yıl NATO zirvesi vesilesiyle Sayın Cumhurbaşkanımız Brüksel'e gitmiş, orada AB yetkilileriyle görüşmüştü ve bir yol haritası ortaya çıkmıştı. O yol haritasında da bir zirve yapılması öngörülüyordu. Dolayısıyla bu Varna Zirvesi onun neticesidir. Geçen yıl mayıstan bu yana çeşitli toplantılar yapıldı bakanlar düzeyinde, diğer düzeylerde ve sonuçta da Varna'da böyle bir zirve yapıldı. Esasında bu zirvenin Brüksel'de yapılması öngörülüyordu ama dönem başkanı Bulgaristan'ın Başbakanı Borisov ısrar etti, illa bunun Bulgaristan'da yapılmasını istedi. Taraflar da olumlu bir görüş verince Varna'da yapıldı. Esasında bu Varna'da yapılan zirve Sayın Cumhurbaşkanımızın düzeyindeki münhasıran Avrupa Birliği konularına ayrılmış ilk zirvedir. Sayın Cumhurbaşkanımız daha önce Brüksel'de bulundu, AB yetkilileriyle görüştü ama onlar başka vesilelerle, ya ikili ziyaret ya da NATO zirvesi vesilesiyle olmuştu. Bu, münhasıran buna ayrılmış bir konuydu ve tabii beklentilerimiz de vardı. Fakat esas bizim amacımız, bir bakıma karşılıklı güveni tekrar sağlamak, karşılıklı olarak birbirimize itimadı sağlamak.

Çünkü, biliyorsunuz, epey bir sıkıntı oldu. 2015'ten sonraki göç kriziyle biz birbirimize yaklaştık. Üç zirve yaptık o dönemde, birtakım anlaşmaları sağladık ama özellikle de 15 Temmuzdan sonra ilişkiler ne yazık ki geriledi. O bakımdan, amacımız, bir bakıma ilişkileri tekrar bir düzene koymak idi.

Bu çerçevede, biz Avrupa Birliğine bir yol haritası taslağı sunduk zirveden önce. Bu taslakta esasında 18 Mart mutabakatının temelinde ilişkilerimizi nasıl geliştirebileceğimize yönelik önerilerimiz vardı. Şimdi, bizim için önemli olan hangi hususlar vardı o toplantı vesilesiyle? Adaylığımızın tekrar vurgulanması. Hatırlayacaksınız, uzun bir zamandır Batı medyasında, AB medyasında çeşitli yerlerde Türkiye'yle müzakerelerin kesilmesi, adaylığımızın artık durdurulması şeklinde görüşler vardı. O bakımdan, bunun bir şekilde izale edilmesi, en üst düzeyde bunların duyulması isteniyordu. Nitekim bu gerçekleşti yani hiç olmazsa bu sağlandı. Komisyon Başkanı Juncker hem içeride hem de toplantı sonundaki basın toplantısında Türkiye'nin adaylığının her zaman geçerli olduğunu vurguladı.

Bu çerçevede şunu da vurgulamak istiyorum: Bir öz eleştiri de yaptı Juncker, dedi ki: "15 Temmuzdan sonra bizim esasında ertesi gün buraya gelmemiz gerekirdi, bunu yapamadık. O sırada Moğolistan'daydık, durumu tam anlayamadık ama bu bizim hatamızdı, benim atlayıp gelmem gerekirdi." Bu bir öz eleştiri şeklindeydi.

Bunun yanı sıra bizim istediğimiz, katılım müzakerelerin önünün açılması. Biliyorsunuz birtakım engelliler var, özellikle de Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin engellemeleri var. Vize muafiyeti çalışmalarının tekrar başlatılması yönünde biz bir girişimde bulduk. Bizim yapmamız gereken unsurlar vardı. Biz bunları yerine getirdiğimizi öne sürdük ve bir kâğıt karşı tarafa verdik. Ona ilişkin Avrupa Birliğinin cevabını bekliyoruz. Cevabın da yakında gelmesi bekleniyor.

Gümrük birliği müzakerelerinin başlatılması, daha doğrusu gümrük birliğinin yenilenmesi, güncellenmesi konusunda müzakerelerin tekrar başlamasını istedik. Esasında iki tarafın da yararına olan bir faaliyet olmakla birlikte yine siyasi nedenlerle Avrupa Birliği bunu engelliyor. Esasında, mantığı yok bunun. Karşı tarafa da söyledik. Önümüzdeki dönemde belki bir açılım olacaktır.

Bir başka husus: Yine 18 Mart mutabakatı çerçevesinde Türkiye'ye verilen yardımın, daha doğrusu Türkiye'ye veriliyor ama Suriyelilere yönelik olarak bu yardımın düzgün bir şekilde aktarılmasıydı. İlk 3 milyarın 1,8'i, 1,9'u aktarıldı, geri kalanı da projelere bağlanmış vaziyette. İkinci 3 milyarın da bir an önce verilmesi yönünde çalışmalara başlanması konusunu irdeledik ve birinci 3 milyardaki hataların ikinci 3 milyarda tekrarlanmaması şeklinde de görüşlerde bulduk. Şu şekilde: Bu paraların birçoğu aracı kuruluşlar aracılığıyla gerçekleşiyor, birtakım sivil toplum örgütleri. Biz bunun doğrudan yapılmasını istiyoruz. Bunun başarılı örnekleri de var; Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı gibi. Dolayısıyla, ikinci 3 milyarın da bu şekilde aktarılmasını istedik.

BAŞKAN – Birinci 3 milyar tamamlanmadı henüz değil mi?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BÜYÜKELÇİ SELİM YENEL - Birinci 3 milyarın esasında hepsi bağlandı. Aktarım olarak 1,8-1,9'a yakın aktarıldı. Harcandıkça da geliyor para. Dolayısıyla, orada bir sorunumuz yok ama ikinci 3 milyarın daha hızlı bir şekilde akmasını biz talep ettik. İşte, yöntemlerini anlattık. Yakında görüşmeler başlayacak zaten. Bunu da bu şekilde tamamlamak istiyoruz.

Sonuçta, Suriyeli göçmenler ülkemizde kalmaya devam edecekler, bu sorun çözülmedi. Bu bakımdan, ek kaynaklara ihtiyacımız olacağını da söyledik. Miktar belirtmemekle beraber, önümüzdeki dönemde, 2018'den sonraki dönemde de bizim Suriyeli göçmenler için mali yardıma ihtiyacımız olduğunu da söyledik. Bunu da konuşacağız.

Bir başka konu: Şimdi 18 Mart mutabakatıyla göçmen akışı durduktan sonra yasa dışı, biz esasında sadece bu hususları değil bir de gönüllü yeniden yerleştirme hususunu o kâğıda koymuştuk. Bu ne demektir? O rakamlar büyük ölçüde durduktan sonra ve bu sürdürülebilir hâle geldikten sonra Avrupa Birliği ülkeleri gönüllülük esasına dayalı olarak ülkemizden Suriyelileri alacaklardı. Dolayısıyla bir yasal yöntem olacaktı, yasal yollarla Avrupa Birliğine gidebileceklerdi. Bu henüz başlamadı. Bu konuda Komisyon gerekli çalışmaları yapmakla beraber üye ülkeler henüz bir karar almadılar. Bunu da vurguladık kendilerine.

Bunun yanı sıra, size olumlu olan alanlar da var sıkıntılı olanların dışında. Terörle mücadele konusunda iş birliğimiz gayet iyi bir şekilde sürüyor. Bunun daha da fazla iş birliği içinde yapılmasını arzu ettiğimizi söyledik.

PKK konusunda Avrupa Birliğinin bazı ülkeleri daha etkin bir şekilde çalıştığını müşahede ettik, bunun devamını istedik. FETÖ konusunda da her ne kadar onlar bir terör örgütü olarak görmeseler bile bizim uyarılarımızı dikkate almalarını istedik. Bu konuda anladığımız kadarıyla daha dikkatli davranmaya başladılar.

Öte yandan, ortak çalışma alanlarımız da var. Çeşitli alanlarda, işte dediğimiz gibi, dış işleri konularında, enerji konusunda diyaloglarımız var, ekonomi alanında diyalogumuz var, bir de ulaştırma alanında diyalogumuz var. Bunların sürdürülmesi kararlaştırıldı. Ortak çalışma alanları bakımından Balkanlar öne çıktı. Kırım, Filistin, Rohingya alanında birlikte çalışabileceğimiz söylendi.

Balkanlar konusunda bir vurgu yapmak istiyorum çünkü yine Batı basınında ne yazık ki şöyle birtakım ifadeler var: Sanki Balkanlarda Avrupa Birliği karşıtı bir çalışma içindeyiz. Bunu birtakım düşünce kuruluşları yazıp duruyorlar. Biz de karşılık olarak şunu söylüyoruz: Tam aksine biz Balkanları hep destekliyoruz, Balkanların Avrupa Birliği ve NATO üyeliğini destekliyoruz. O bakımdan orada faaliyet gösterebiliriz ama bu faaliyetlerimiz ancak olumlu yönde değerlendirilmeli. Başka ülkelerin başka faaliyetleri var ama bizimki tamamen bu ülkelerin desteklenmesi, kalkınmaları yönünde diye vurgu yapıyoruz, bunu da söyledik yine. Avrupa Birliği açısından da onlar bu toplantıda biraz yüzeysel olmakla beraber bahsettikleri hususlar işte hukukun üstünlüğüne somut bir şekilde ortaya konması, korunması; akademisyen, gazeteci ve politikacıların adil yargılanması ama en önemlisi komşularla ve üye ülkelerle iyi ilişkilerin sürdürülmesini şeklinde. Biliyorsunuz, bazı ülkelerle bizim bazı sıkıntılarımız var. Ancak vurgu yaptıkları konu, Yunanistan'ın 2 askeri oldu, hatta bu toplantıya damga da vurdu diyebiliriz; özellikle bu konuda her başkan, başbakan bunu fazlasıyla ileri sürdü, bizde biraz rahatsızlık da yarattı çünkü sonuç itibarıyla Yunanistan'da kaçmış vatandaşlar var ve onların iadesi sağlanmadı; Sayın Cumhurbaşkanımız bunu vurguladı ama karşı tarafın bunu ısrarlı bir şekilde söylemesi bizi bir bakıma rahatsız etti, onu da söylemekte yarar görüyorum.

Netice itibarıyla, bu toplantının yapılması bir bakıma ilk adımı teşkil etti. Toplantı sonunda yapılan basın toplantısındaki görüntü de olumlu oldu. Bizim amacımız bundan sonra ilişkileri çok fazla sarsmadan, yine eskisi gibi güzel bir düzleme oturtmak ve ilişkilerimizi her alanda geliştirebilmek. Bu çerçevede birtakım toplantılar öngörülüyor. Dileriz önümüzdeki dönemde hem sizin faaliyetlerinize açısından ilişkilerimizi daha iyi bir düzeye ulaştır.

Benim özetle söylemek istediklerim bunlar ama tabii ki her soruya cevap verebiliriz.

BAŞKAN - Vize konusu gündeme geldi mi?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BÜYÜKELÇİ SELİM YENEL - Evet Sayın Başkanım, vize konusunda bizim kâğıdımızı hatırlattık kendilerine ve bir karşı görüş istedik, değerlendirmelerini istedik. Yakında bir heyet göndereceklerini söylediler ama onun tarihi henüz belli değil.

BAŞKAN - Peki, çok teşekkür ediyoruz Sayın Müsteşarımıza, verdiği bilgilerden dolayı.

Arkadaşlarımızdan soru sormak isteyen var mı?

Sibel Hanım, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan. Teşekkür ediyorum sunumunuz için Sayın Müsteşarım.

Evet, aslında sizin söylediğiniz son cümleden başlamak gerekiyor gibi. Basın toplantısında... Bir ilk adım oldu Varna Zirvesi uzun bir aradan sonra ilişkilerin dondurulduğu süreçten sonra. “Basın toplantısı sonrası iyi bir görüntü oldu.” dediniz. Açıkçası, gerçekten bir görüntüyle kaldı gibi sanki, zaten siz de bizim basından öğrendiğimiz içerik dışında burada farklı bir şey söylemediniz yani görüşmelerin içeriğine dair.

Vize konusunu Sayın Başkan sordu. Vize konusunda bir ilerleme kaydedilemediği, işte bir kâğıttan bahsediyorsunuz ısrarla ismini de “kâğıt” olarak telaffuz ettiniz, ki böyle de kullanılıyor genelde. Onun içeriğine ilişkin özellikle orada vize konusunda bizim için ilerleme kaydedilecek terör tanımıyla ilgili konuda ne söyledik biz bunu paylaşmanız mümkün mü acaba? Konuşmanın yine o Varna Zirvesi içerisinde Sayın Juncker’in de, Sayın Tusk’ın da söylediği bir “stratejik ortaklık” kavram vardı, özellikle çok kullandıkları ve dikkat ettiğimiz stratejik ortaklık süreciyle ilgili. Bizim de doğal olarak aklımıza gelen imtiyazlı ortaklık konusunda nasıl bir görüşme oldu acaba ya da öyle bir durum oldu mu? Gerçekten baktığımız zaman görüşme sonrasında sizinle bugün açıkladığımız bilgiler dâhilinde somut, bir ilerleme kaydedilecek ya da kısa vadede katılım müzakerelerinde yeni bir chapter, yeni bir başlığın açılmasına dönük bir ilerleme kaydedilemediği görülüyor ve daha çok yine her zaman ve son yaklaşık üç dört yıldır kilit konu olan göç sorunu, Suriyeliler konusu, Suriyeli göçmenler konusu ve bizim de en çok üzerinde durduğumuz kaynak. Yani ne olacak bu 3 milyar? İşte, 1,8’i geldi geri kalan kısmı ne olacak? Avrupa Birliğindeki mali yardımlar genellikle STK’lar üzerinden ve projeler üzerinden olmaktadır ve biz ise doğrudan bize bir kaynak aktarılması yönünde bir baskı yapıyoruz sizin söylediğiniz kadarıyla, doğrudan bir kaynak gelmesi. Ama Avrupa Birliğinin mali yardım konusunda -dediğim gibi- STK üzerinden bir yardım var. Açıkçası bu 1,8 de tam olarak nasıl harcandı? Çünkü kamplar dışında yaşayan büyük bir Suriyeli nüfusumuz var, eğitim sorunu var, barınma sorunu var ve gerçekten ülkemiz açısından toplumsal bir maliyeti var. Yani bu üç ya da bir miktarla telaffuz edilemeyecek bir maliyeti var bize bu göçmen konusunun. Gerçekten 18 Mart mutabakatında biz sorumluluklarımızı yaptık ve Avrupa Birliği bir kazanım sağladı, göç durdu Avrupa Birliği ülkelerine ama bütün maliyeti bizim ülkemize oldu. Avrupa Birliği gönüllü göçmen alımını dahi yapmadı. Biz de vize konusunda bir ilerleme kaydedeceğimiz belki koşuluyla, belki ümidiyle taviz verdik yani o mutabakatı imzaladık, Geri Kabul Anlaşması’nı imzaladık ve ama neticede ne müzakerelerde bir ilerleme kaydedebildik ne de somut bir ilerleme, üyelik müzakere noktasında ilerleme kaydedebildik. Sadece -dediğim gibi- belli spesifik konulara indirgenmiş, bir aşama kaydedemediğimiz, işte Avrupa Birliğinin ve bizim de sürekli kaygılı olduğumuz işte hukukun üstünlüğü, adil yargılama süreci yani Avrupa Birliği dışında bizim içsel olarak da temel sorun alanlarımızın yine görüşmede bizim karşımıza gündem olarak geldiğini görüyoruz.

Bir de tabii ki Gümrük Birliği süreci var. Yine, Gümrük Birliği konusunda, güncellenmesi konusunda da bir ilerleme kaydedilemedi ve Varna Zirvesi sonucunda edilemeyeceği... Çünkü Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenebilmesi için bizim bazı sorumluluklarımız var. Biliyorsunuz Güney Kıbrıs 8 başlıkta bloke etti, katılım müzakerelerini 8 başlıkta bir blokajı var Güney Kıbrıs'ın çünkü biz Gümrük Birliği Anlaşması'nı Avrupa Birliğinin içinde Güney Kıbrıs'ın olduğu yeni üyelere karşı bir güncellemesini ya da bir genişlemesini yapmıyoruz; o nedenle Güney Kıbrıs'ın blokajı var. Bu blokaj kalkmadan biz nasıl bir güncelleme, nasıl bir ilerleme kaydedeceğiz? Yani, çok kritik ve çok stratejik alanlarda bir kilitlenme varken umutvarı olamıyoruz doğal olarak. Doğal olarak Kopenhag Siyasi Kriterlerinde Sayın Müsteşar bir kilit var, işte oradaki en temel, Avrupa Birliğinin de vurgu yaptığı hukukun üstünlüğu, demokrasi, temel ifade ve düşünce özgürlüklerinde de maalesef sıkıntılı bir süreçteyiz; bu ilerleme raporlarında da böyle kaydediliyor. Yani tekrar cümlelerin sonunda geldiğimiz zaman, Varna Zirvesi, stratejik ortaklığı ağırlıklı kılan -sizin de söylediğiniz aslında- enerji, ekonomi gibi ya da ticari alanlarda biraz daha ilişkilerin yoğunlaşacağı, tam üyelik perspektifinden uzak bir süreci devam ettireceğimiz var. Ama bizim burada temel kaygımız, ilişkilerimizin son yedi sekiz yıl olduğu gibi siyasi iktidarın popülist, seçime dönük -seçim yılına girdik artık, bir seçim sathımahlindeyiz- ilişkilerimizin yönlendirilmemesi, söylemlerimizin tam üyelik perspektifinden uzaklaşmaması ve ulusal stratejik AB hedefimizin siyasi ve popülist söylemlere heba edilmemesini tekrar vurgulamak istiyoruz. Görüşmelerin de bir görüntüden ibaret olmaması, gerçekten somut sonuçlar alabildiğimiz, kazanım sağladığımız görüşmeler bağlamında olmasını tabii ki temenni ediyoruz.

Benim görüşlerim bu kadar.

Sayın Başkanla birlikte yurt dışı programına katılacağım için, eğer görüşme devam ederse erken ayrılmak zorunda kalacağım.

Teşekkür ediyorum sunumunuz için.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Markar Eseyan Bey, buyurun.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli üyeler; ben de Müsteşar ve heyetine teşekkür ediyorum.

Birkaç tane kısa sorum olacak: Özellikle Avusturya Hükümetinin, Avusturya'daki Türklerin çifte vatandaşlığı konusunda incelemeler yapıp vatandaşlarımıza yani Avusturya vatandaşları olan Türklerin evlerine vatandaşlığın iptali konusunda bir girişim başlattığını biliyoruz. Zirvede veya sizin Bakanlığınızın temaslarında acaba bununla ilgili... Bunu çok vahim buluyoruz tabii ki, bu açıkçası ırkçı bir yaklaşımdır ve Avrupa'da yükselen sağcılığın ve konjonktürel Türkiye karşıtlılığının bir tezahürü olarak kendi vatandaşlarını rehin gören faşızan bir yaklaşım olarak değerlendiriyoruz. Bu vahametinin acaba gündeme gelip gelmediğini, belki tabii mutlaka ikili görüşmelerde gündeme gelmiş ve yansımamış olabilir ama bunun Avrupa'nın diğer ülkelerine, özellikle Avusturya'yı Almanya'nın biraz öne sürdüğünü de tahmin ederek bu türden davranışlarda, sirayet etme riskini görüyor musunuz? Avusturya özelinde de acaba bir girişimimiz oldu mu, bunu açıkçası çok merak ediyorum.

Bunun dışında, Avrupa Birliğiyle ilgili sürecin, tabii, uzun erimli, ciddi bir ortaklık, birliğe girme süreci olduğunu biliyoruz ama süreçlerden de yani konjonktürden de çok etkilendiğini gördük. Dediğiniz gibi, uzun süreden beri zirve yapılmadı ama Avrupa Birliğinin işine yarayan göçmen anlaşması konusunda da siz ifade etmiştiniz, bir senede 3 tane zirveye yapılabilir. Yani demek ki Türkiye'den beklentilerle yani rasyonel olgusal beklentilerle paralel gitmiyor. Yani bu, Avrupa Birliğinin tabii ki menfaatleri veyahut da konjonktürel siyasi iç gelişmelerinden çok etkileniyor. Bu konjonktürün

Türkiye-AB ilişkilerini daha ne kadar etkileyeceğini tahmin ediyorsunuz yani önümüzdeki süreçlerde konjonktürün ağırlığı devam edecek mi? Dolayısıyla, olgulardan uzaklaşıyoruz yani bizim de tek başımıza yapmak istediğimiz iyi niyetli davranışlar çok etkili olmuyor. Bu yöndeki görüşünüz ve bundan sonraki bahsettiğiniz gerçi çalışmalar var sanırım ama sonraki zirve veya çalışma toplantıları hangi tarihlerde olabilir, hangi konularda olabilir?

Bir de bunun dışında, kurulmakta olan bu Avrupa Birliği ordusunun Kıbrıs konusunda, oradaki enerji gerginliği konusunda müdahil olabileceğine dair birkaç haber okuduk. Acaba bu olgusal bir durum mudur? Böyle bir risk var mı? Yani Avrupa Birliğinin Akdeniz'deki gerginliğe müdahil olma noktasında "hard power" noktasında bir girişim olabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Eseyan.

Sayın Mustafa İsen Hocam, buyurun efendim.

MUSTAFA İSEN (Sakarya) – Ben soru sormayacağım ama tam da bu Balkan meselesiyle ilgili birtakım değerlendirmeler yapacağım.

Türkiye'de kamuoyuna çok fazla yansımada, aslında 15 Temmuz sonrası Türkiye'nin, başta AB ülkeleri olmak üzere, yalnızlaştırılmasına yönelik politikaların Balkan bağlamından hareketle tutmadığına vurgu yapmak istiyorum. Şu anda Yunanistan hariç tutulacak olursa, Balkanlarla ilişkilerde -bilmiyorum Sayın Müsteşarım, katılacak mısınız- Türkiye en iyi dönemini yaşıyor. Yani buna bir örnek söyleyeceğim. Ben Genel Sekreter olarak 100 kadar devlet başkanı karşılamışımdır, 50 kadar ülkeye de bizatihi ziyarette bulunmuşumdur. Bundan iki ay önce Sırbistan'a bir ziyaret gerçekleştirdi Sayın Cumhurbaşkanı ve ben de o ziyarette bulundum. Sırbistan'ı da çok yakın tanırım, 80'li yıllardan beri tanırım. 80'li yıllarda Belgrad Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalışmıştım ve fevkalade negatif bir bakış açısı vardır Türkiye'ye, ta Osmanlı'dan kaynaklanan bir bakış açısı. Ukrayna'daki programlar uzadı, gece saat birde Belgrad Havaalanına inildi. Gece saat birde, uçağın kapısında -ki cumhurbaşkanı böyle karşılanmaz, havaalanında bir refakatçi bakan karşılar- havaalanında Cumhurbaşkanı, Başbakan ve istisnasız kabine Cumhurbaşkanını karşıladılar. Sonra söylediklerinden falan vazgeçiyorum yani bunun diplomasi tarihinde karşılığı yoktur.

Buradan hareketle şunu söylemek istiyorum: Türkiye'ye yönelik son derece hayranlık dolu bir bakış açısı var. Bunu Avrupa ülkeleri şimdi "Türkiye Balkanları yeniden kontrol altına alıyor, satın alıyor." gibi bir negatif perspektifle yaklaşarak ifade ediyorlar. Bu asla doğru değildir. Ama Türkiye 94'te bu bağımsızlık sonrası Balkanlara yönelik bir girişimde bulundu Balkan ülkelerinde etkin olmak üzere. Sonra bu, başta Almanya olmak üzere, başka Avrupa ülkelerinin bir karşı veya birlikte atraksiyonuyla bir süre geriye gitti. Şimdi yeniden Türkiye bu bölgede ciddi şekilde inisiyatif kazanıyor. Bence, sadece burada değil, yani hükümetlerin, dış politikanın temel hedefi, durgun suya atılmış bir taş gibi önce en yakından başlayarak bir dost kuşak oluşturmak şeklindedir. Balkanlarda böyle. Yukarıya çıkalım, Ukrayna da böyle. Yukarıya çıkalım, yan tarafa geçelim, Rusya da böyle. Üstelik de dış politikada bir ülkeyle iyi olursanız, onun hasım olduğu ülkeyle zor iyi olursunuz. Türkiye Ukrayna'ya da sözünü dinletiyor, Rusya'ya da sözünü dinletiyor bu iki ülke birbirine son derece hasım olmalarına, savaşıyor olmalarına rağmen, yani hasmın ötesinde. Orta Asya'yla ilişkiler fevkalade iyi bir düzeyde seyrediyor. Orta Doğu'da -işte bir iki ülkeyi hariç tutacak olursak- bu ilişkilerin iyi seyrettiğini söyleyebilirim ve buna bağlı olarak şimdi Avrupa ülkeleri "Biz Türkiye'ye yönelik bu politikalarda yanlış yaptık, bu yanlıştan dönmeliyiz." diye... Bu, bu kadar açık işte Alman Dışışleri Bakanı Gabriel'in bundan on beş yirmi gün önce söylediği -yani eski, eski dediğim üç ay önceki Başbakan- "Yani biz Türkiye'ye yönelik

politikalarda yanlış yaptık. Bu politikalar sonuç itibarıyla Rusya'nın işine yaradı. Politikaları yeniden gözden geçirmeliyiz." gibi bir yaklaşıma getirmiştir ikinci kuşakta, o havuza atılmış taş hikâyesinden düşünenecek olursak ikinci kuşak çerçevesi içinde.

Burada daha geniş tahlillere girmek istemiyorum ama elde edilen bir somut başarı vardır. Türkiye bu somut başarıyı görmüyor. Ben biraz, Avrupa Birliğinin bu Varna Toplantısı'nda ortaya çıkan tabloyu... Yani hanımefendiye katılıyorum, belki bunun çok somut girdileri yok ama bu gibi uluslararası ilişkilerde zaten bir toplantıda da somut girdi elde etmek mümkün değildir. Ben elde edilen psikolojik havadan Türkiye'nin lehine bir tablo ortaya çıkmıştır diye düşünüyorum ve bunun devamında da birtakım somut çıktılar olabilir kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, teşekkür ediyoruz bu güzel katkınız için.

Arzu Erdem Hanımefendi, buyurun efendim.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Müsteşarım, Bakanlığımızın yetkilileri; çok teşekkür ederim.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, çok kısa bir özetlemek istiyorum. Özetledikten sonra da size direkt 3 tane sorum olacak.

Öyle ki, Avrupa Birliğinin asayiş ve güvenlik açısından olağanüstü öneme sahip terör ve göçle mücadele konusunda Türkiye'ye ihtiyacının olduğu bir gerçek, bu gerçeğin de onlar farkındalar. Avrupa'nın, 11 Eylül terör saldırısı sonrası İslam ve Müslümanlar hususunda olağanüstü şüpheli hâle geldiği gerçeği de bir kenarda durmalı. Ayrıca, en son, ülkemizin Rusya'yla yakınlaşması da -kırılma noktalarından, o kliklerden bahsediyorum- Avrupa Birliği ülkelerinin hoşuna gitmemiştir.

Şimdi, bu üçünün ışığında, bu üç kritik olayın ışığında, darbe girişimi ve ondan sonra yaşanan süreci göz önünde bulundurmak suretiyle size sormak istediğim somut sorular şunlar: Üyeliğin görünür bir gelecekte ya da hiç mümkün olmayacağı gerçeğiyle yüzleşmemiz gerekir mi? İki: Gerginliklere rağmen yine üye olacaktımsınız gibi siyasi ve ekonomik reformları yapmak mı uygun olacaktır? Veya en son, böyle beklemeyip İngiltere örneğindeki gibi bunu reddedip üyelik sürecinden çekilip Avrupa Birliğiyle karşılıklı çıkar ve iş birliğiyle ilgili buna dayalı bir süreç mi yönetmek gerekir? Aslında, bizim biraz daha bunlarla ilgili netleşmemiz gerekiyor. Yani ortada sisli bir ortam var, bu sisli ortamda, Avrupa Birliğiyle ilgili Türk milletinde oluşmuş olan bir umutsuzluk ve ön yargı var. Yani bugün referanduma gidilecek olsa -benim şahsi kanaatim ve sahadan aldığım değerlendirmeler, geri dönüşler bunlar- herkes Avrupa Birliğini reddedecektir. Ama ticari anlamda Avrupa Birliği ilişkilerinin ülkemiz için ne kadar önemli olduğunun farkındayız.

Bu 3 tane soruma ben somut olarak cevap alırsam sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Müsteşarım, buyurun efendim.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI BÜYÜKELÇİ SELİM YENEL – Teşekkür ederim sorularınıza.

Sırayla gideceğim.

Evet, 18 Mart mutabakatında ne yazık ki Avrupa Birliği seçmece davranmıştır. Biz üstümüze düşen vazifeyi fazlasıyla yerine getirdik ama Avrupa Birliği oradaki vaatlerini yerine getirmede veyahut getiriyse de kısmen yerine getirdi. Şimdi, bu vize muafiyetiyle ilgili olarak yerine getirmemiz gereken bazı kriterler vardı, işte o kâğıttan bahsettim. Orada bizim için 2 tane önemli husus vardı. Şunu da

söylemek gerekir, o kâğıdı veyahut da o kriterleri yerine getirmek için bizim neler yapacağımızı söylediğimiz hususlar çok geç oldu yani biz biraz oyaladık çünkü bizim en büyük endişemiz terörlle mücadele konusundaydı, Terörlle Mücadele Yasası'nın nasıl değiştirileceği şeklindeydi. Sonuçta 4 bakan bir araya geldi, dört bakanlık ve 4 bakanımız; İçişleri, Adalet, Avrupa Birliği ve Dışişleri Bakanlarımız. Terörlle Mücadele Yasası'nın bazı unsurlarının bizim mücadelemizi menfi etkilemeyecek şekilde değiştirilmesini onayladılar.

İkinci önemli konu Verilerin Korunması Yasası'ydı, yine burada da bizi rahatsız etmeyecek şekilde birtakım değişiklikler yapıldı. O değişiklikler oldukça teknik ve bunları karşı tarafa sunduk, 7 Şubatta galiba sunduk. O tarihten bu yana onların incelemeleri sürüyor. İncelemelerin bitmiş olması gerekir esasında. Bize geri dönüşte bulunmalarını bekledik ve Sayın Cumhurbaşkanımız da bunu vurguladı: "Artık bize değerlendirmenizi verin."

Orada yalnız iki aşama daha var, onu da söyleyeyim. Yani komisyonu biz, diyelim ki değerlendirmesi olumlu oldu, arkasından üye ülkelerin onayı gerekiyor. Üye ülkelerden sonra Avrupa Parlamentosunun da onayı gerekiyor. Yani kolay bir iş değil ve tabii ki ortam da değişti. İki sene önceki durumda çok farklıydı, ortam çok değişti. Bize çok fena hâlde bel bağlamışlardı ve Haziran 2016'da biz vize muafiyetini sağlayacaktık. Olmadı çeşitli nedenlerle ama ortam ileride değişebilir. Önemli olan bizim bu kriterin hepsini yerine getirmemiz.

İmtiyazlı ortaklık hiçbir şekilde telaffuz edilmedi. Tam aksine, toplantının içinde ve dışında da Türkiye'nin adaylığı vurgulandı -hem Tusk hem Juncker- ve bunun değişmeyeceği söylendi. Zaten Sayın Cumhurbaşkanımız da bunu gayet net bir şekilde vurguladı "Başka bir şeyi kabul edemeyiz." şeklinde.

Mali yardım konusunda, evet, STK'lar kullanılıyor. Fakat bizim şu açıdan söylediğimiz iyi örnekler var yani "best practices" denilen. İçişleri Bakanlığı olsun, Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı olsun, onlara doğrudan paralar aktarıldı. Eğitim ve Sağlık Bakanlığına 300'er milyon euro direkt aktarıldı ve bunlar okul yapımı veyahut da sağlık ocağı yapımı gibi yerlerde kullanılıyor. Biz bu örneklerden yola çıkarak ikinci 3 milyarın da bu şekilde yapılmasını istiyoruz. Büyük projeler var.

Bu arada, belki biliyorsunuzdur, bir kart uygulaması var. 1 milyondan fazla Suriyeli göçmene bir kart veriliyor, belli bir miktar yükleniyor orada. O miktarların bir kısmı da zaten Avrupa Birliği kaynaklarından geliyor. Ama dediğiniz gibi, Türkiye... Belki de hesaplanması zor ama 30 milyar dolardan bahsediliyor, belki çok daha fazla da olabilir. Esasında Türkiye müthiş bir harcama yaptı. 3,5 milyondan fazla Suriyeli ülkemizde. Avrupa'da, görüyorsunuz, onlar veya yüzler şeklinde sayılarla büyük kriz içindeler. Yani çok farklı bir dünyadayız ne yazık ki. Bunu yeterince belki anlatamadık ama bu gerçekten Türkiye açısından övünülecek bir husus.

Gümrük Birliği konusunda, esasında Avrupa Birliği Komisyonu üye ülkelerden yetki istedi. O yetkiyi de bir türlü veremediler ama buradaki engelleme Rumlardan ziyade Almanya ve bazı diğer büyük ülkeler. Sanki onlar bize ceza verdiklerini sanıyorlar. Açıkçası diyorlar ki: "Türkiye'deki bu koşullar, olağanüstü hâl gibi unsurlar nedeniyle Türkiye hukuk devletinden uzaklaşıyor." O yüzden bize bu tür ceza, sözde ceza verdiklerini sanıyorlar. Hâlbuki biz diyoruz ki "Gümrük Birliği teknik ve ticari bir konudur ve iki tarafın da yararınadır. İki taraf da etki analizi yaptığı ve olumlu olduğu ortaya çıktı. Ama sonuç itibarıyla biz bunun peşine düşmeyeceğiz. Sadece bu bir vakiadır, bu bir taahhüttür. Bunun yerine getirilmesi iki tarafın da yararınadır. Ama siz devam etmeyecekseniz de, eh, siz bilirsiniz diyoruz.

Avusturya konusunda haklısınız. Ben Avusturya’da Viyana’da büyükelçilik yaptım. O dönemlerde bile bu, çifte vatandaşlığı öğrenmek isterlerdi çünkü onlarda çifte vatandaşlık çok istisnai vaziyette. Ama bizim vatandaşlarımız Avusturya vatandaşlığına geçtikten sonra tekrar Türk vatandaşlığına dönerler. Onu bulmak istiyorlardı ki bu çifte vatandaşlığı kimler yapıyorsa onları geri almak istiyorlardı kendi vatandaşlıklarına. Biz hiçbir zaman tabii, yardımcı olmadık. Ama son zamanlardaki seçim, yurt dışında seçme imkânı verince onların nerelerde oy verdiklerini tespit ediyorlar. Bu şekilde bunları bulmaya çalışıyorlar. Bu sadece bu dönemde değil, hep olan bir husustu. Tabii, biz kendimiz bu konuda onlara yardımcı olmuyoruz ve ırkçı söylemlerine karşı tabii ki biz de gerekli mukabelede bulunuyoruz. Zaten Sayın AB Bakanımız bazen biraz sert de olsa gerekli açıklamaları yapıyor. Ama Sayın Dışişleri Bakanımızın ikili temasları var. Avusturya Dışişleri Bakanı kendileri yeni hükümet iş başına geldikten sonra hemen buraya geldi. Arayı düzeltmeye çalışıyorlar çünkü arayı bozan onlar. Biz bozmadık, onlar bozdular. Onlar düzeltme çabalarındalar.

Bir şeyi daha hatırlatmak isterim. Hazirandan sonra yani temmuz başında AB dönem başkanı Avusturya olacak. Dolayısıyla, ikinci yarıda çok fazla heyecanlı bir şey beklememek gerekir.

Konjonktürden bahsettiniz. Doğrudur, konjonktüre göre durum değişiyor. Ben 2019’u önemsiyorum çünkü Avrupa Parlamentosu yenilenecek, Komisyon Başkanı yenilenecek, Konsey Başkanı yenilenecek. Dolayısıyla Avrupa Birliğinin görünümü değişecek. Ayrıca, brexit fiilen artık gerçekleşecek. Ülkemizde de tabii, seçimler olacak. O bakımdan 2019 farklı bir yöne doğru değişiklikler ortaya koyabilir. Konjonktür olumlu da olabilir, olumsuz da olabilir. Buna hep hazırlıklı olmamız lazım.

“Bir başka zirve olur mu?” diye sordunuz. Esasında bizi şaşırtan bir husus oldu Varna’da, Borisov dedi ki: “Biz veda yapalım.” Bu esasında hepimizi şaşırttı çünkü biz beklemiyorduk bunu. Ama ondan beri bir sessizlik var. Şu anda bir başka zirve olması için yani bir gelişme olmadığı için biz üstüne gitmiyoruz açıkçası.

AB ordusundan bahsettiniz. AB ordusu yok ve pek olacağını da sanmıyorum. Bunlar “PESCO” diye bir şey ortaya attilar. Bu da esasında bir girişim, bir çaba ama bir ordu şeklinde olmayacaktır. Ama hele hele Kıbrıs konusunda müdahaleleri mümkün değildir yani isteseler bile yapamazlar ama isteyeceklerini de beklemiyoruz.

Sayın İsen Balkanlardan bahsetti. Evet, ben de aynen katılıyorum size. Belki Türkiye en iyi dönemini yaşıyor, çok aktif. Bu aktiflik rahatsızlık yaratıyor. İşte biz de bundan rahatsız oluyoruz, onların rahatsız olmalarından rahatsız oluyoruz çünkü biz pozitif anlamda oradayız, bu ülkelerin kalkınmalarına, gelişmelerine çaba harçıyoruz. Avrupa Birliğiyle rekabet içinde de değiliz, esasında kimseyle rekabet içinde değiliz ama anlamıyorlar bunu. Orada sanki... Bizi aday da görmüyorlar o zaman. Eğer siz Türkiye’yi kendinize rakip olarak görüyorsanız Balkanlarda, o zaman siz zaten Türkiye’yi bir aday olarak görmüyorsunuz demektir.

Bu çerçevede, şunu da dikkatinize getirmek isterim: Bundan bir ay kadar önce Batı Balkanlara ilişkin bir kâğıt hazırladı Avrupa Birliği. O kâğıtta diyor ki “Batı Balkan ülkeleri henüz ne ekonomik ne de siyasi açıdan hazır değiller ama biz bunların üye olmaları için elimizden gelen her şeyi yapacağız” diyorlar. Yani bunu okumak beni çok üzdü çünkü en iyi dönemimizde dahi bunu yapmadılar ve bir de üstelik tarih de verdiler. Göreceli de olsa 2025 tarihini verdiler. Bize de hiçbir zaman bunu yapmadılar. Mayıs ayında bir Balkanlar zirvesi olacak Sofya’da, ona da davetli değiliz. Yani ayırtırmayı biz değil, onlar yapıyor ve büyük bir hata yapıyorlar.

Sizin sorularınıza gelecek olursak, bizim bu üyelik hedefimiz devam ediyor. Yani bu devlet politikası, uzun zamandır bu devam ediyor ve anladığım kadarıyla daha da devam edecek. Bu çerçevede de reformların devam etmesi zaten kendi yararımızdır, yani üyelik olsun olmasın reformların

yapılması; biz bundan kazançlı çıkacağız. Bu katılım sürecinde de her ne kadar sıkıntılar varsa da bizim bundan hiçbir zararımız olmadı, hep yararlandık çünkü standartlarımız yükseldi, geliştik, daha olumlu bir hâle getirildi birçok alanımız. Yani dolayısıyla üyelik hedefinden çekilip de başka bir sürece geçelim mi? Bu tabii, imtiyazlı ortaklık ifadelerine doğru gidiyor ama her şey mümkün tabii. Yani eğer bu süreç böyle devam ederse, Kıbrıs engeli devam ederse ve önümüzdeki dönemde 2019'dan sonra da bu süreç böyle giderse tabii, Türkiye'nin belki tekrar şapkayı önüne koyup düşünmesi gerekecektir çünkü bu böyle devam edemez. Katılım müzakerelerinin bu şekilde engellenmesi diğer alanları zehirliyor, gölge düşürüyor. Bu çerçevede, tabii, önümüzdeki dönemde tekrar değerlendirme yapılır ama şu anda stratejik hedefimiz devam ediyor.

Teşekkür ederim sizlere.

BAŞKAN – Evet, Sayın Müsteşarım, çok teşekkür ediyoruz.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşarımız Sayın Selim Yenel Bey'e çok teşekkür ediyoruz katılımlarından dolayı, çok sağ olun.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı (1/934)

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, şimdi Ekonomi Bakanlığı Müsteşarımız Sayın İbrahim Şenel Bey'i dinleyeceğiz.

Arkadaşlar, tasarının görüşmelerine böylece geçmiş oluyoruz. Tasarının sahibi olarak Ekonomi Bakanlığı Müsteşarımız bizi bilgilendirecekler, daha sonra Avrupa Birliği Bakanlığından teknokrat arkadaşlardan bilgi alacağız ve biz görüşmelerimize devam edeceğiz.

Buyurun Sayın Müsteşarım.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Teşekkür ederim Saygıdeğer Başkanım.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerim; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Hükümet tasarısı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine intikal etmiş olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı hakkında sizlere bilgi arz edeceğim.

Söz konusu düzenleme, ülkemizin Avrupa Birliğiyle gümrük birliği sürecine girmesiyle birlikte Türkiye'nin gündemine giren bir konu olarak önümüze çıkmaktadır. Zira malların serbest dolaşımını doğrudan belirleyen bir husustur ürünlerin güvenliği ve teknik düzenlemesi konusu. Bu konunun geçmişine baktığımız zaman, 1930'da çıkan tağışı önlemeye yönelik bir kanun söz konusuydu. Bu, daha çok iş yeri denetlemelerini ve gıda maddelerinin uygunluğunu öngören bir kanundu, 1705 sayılı Kanun. Bu kanun, daha çok belediyelerin gıda maddelerini denetlemesine imkân veren ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığımın da geçmişte iş yeri denetimlerini sağlamaya matuf bir hukuki dayanaıktı. Gümrük birliğiyle beraber Türkiye'nin gündemine “ürün güvenliği ve teknik düzenlemesi” kavramları girmiş oldu. 1996 yılından sonra...

BAŞKAN – Sayın Müsteşarım, özür dileyerek...

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Tabii, buyurun.

BAŞKAN – Nasıl planladınız efendim, bizi bilgilendirebilir misiniz? Kaç dakika sürecek?

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Sizin uygun gördüğünüz bir şekilde ben beş dakika, on dakika, on beş dakika...

BAŞKAN – Biz böyle on-on beş dakikayla sınırlı tutulmasını istiyoruz.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – O zaman ben hızlı bir Şekilde uygun görürseniz...

BAŞKAN – Lütfen.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Peki.

İlk defa, 1997 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla ürünlerin nevine göre bakanlıklar görevlendirilip teknik düzenlemeleri ilgili bakanlıklar tarafından hazırlandı. Bu hazırlanan düzenlemelerin yatay düzenlemesi olan çerçeve kanunu da hazırlama görevi o zamanki Dış Ticaret MüsteŐarlıđına, Ekonomi Bakanlığının nceki kurumuna verilmiŐ oldu. 2002 yılında da 4703 sayılı Kanun çıkmıştı. Hlihazırda yürürlükte olan düzenleme 4703 sayılı ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun.

Ancak o tarihten sonra Avrupa Birliğinde pek çok çalışmalar yapıldı, özellikle 2008 sonrasında ve 2010 yılında da bu yapılan çalışmalar tzge dönüŐtü, yrrlge girdi. O tarihten sonra Türkiye olarak biz de Ekonomi Bakanlığının koordinasyonunda uyum çalıŐmalarını baŐlattık. Ekonomi Bakanlığının koordinasyonunda Sağlık Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, evre ve Őehircilik Bakanlığının da yer aldığı bir komisyon bu çalıŐmayı yaptı. ÇalıŐmanın akabinde, 2013 yılında tasarı taslağı tüm kurumların görüŐlerine açıldı, aynı zamanda Bakanlığımızın internet sayfasından da ilgili tarafların görüş, öneri ve tekliflerine açılmıŐ oldu, yine aynı yıl Avrupa Birliği Komisyonuna da gönderildi. Oralardan alınan görüşler çerçevesinde kanun tasarısı aslında 2015 yılında Meclisimize gelmiŐti ancak Hükümet deđiŐikliđi sebebiyle iade edildi. İade sonrasında tekrar kurumların son değerlendirmelerini almak üzere görüşler tamamlandı ve 2016 Aralık ayında da BaŐbakanlıđa itikal etti ve bugün de Meclisimizin gündemine taŐınmıŐ oldu.

Esas itibarıyla -ifade ettiğim gibi- bu, 4703 sayılı Kanun'un güncellenmesini öngören bir kanun. Bu kanunla kapsam, bütün ürünlerin güvenliğini kapsayan bir çerçeve kanun. Buna ilaveten, gümrük birliği nedeniyle Avrupa Birliğine yapılacak ihracatı da kanun kapsamına alıyoruz; önemli bir deđiŐiklik olarak bunu ifade edebilirim. Türkiye'de imal edilerek veya imal edilmese dahi serbest dolaŐıma sokularak Avrupa yesi ülkelerin piyasasına arz edilmesi hedeflenen ürünlerin her iki pazarda da geçerli olan teknik kurallara uygun ve her durumda güvenli olması zaruret arz edecektir.

Kısaca referans dokümanların ifade etmemde yarar olur diye düşünüyorum. 2010 yılında, 2008/764, 2008/765, 2008/768 sayılı mevzuatlar ile genel güvenliğe ilişkin 2001/95 sayılı direktif ve kusurlu ürün sorumluluğuna ilişkin 85/374 sayılı direktif esas alındı bu uyum çalıŐmasında.

Zaman darlığı sebebiyle direkt getirilen yeniliklere odaklanmak istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – 5 artı 1 diyebileceğim bu kanunla gelen yeni baŐlık var. 5'i doğrudan teknik düzenlemeyle ilgili, 1 tanesi de bizim bu kanunla beraber ihracatta Türk malı imajına zarar veren, hanel getiren birtakım durumlarda müeyyideyi getiren, yasaklama, sınırlama getiren bir düzenleme.

rn güvenliğine ilişkin getirilen 5 konunun birincisi: Bizim mevcut kanunumuzda "retici tanımı" baŐlıđında özne olarak duruluyor ve tüm kanun onun üzerine inŐa ediliyor. Avrupa Birliği bu kavram yerine imalatçıyı, ithalatçıyı, yetkili temsilciyi ayrı ayrı düzenledi. Biz de bundan hareketle iktisadi iŐletmeciyi rollerine göre farklılaŐtırdık. Bu, hem sorumluluklarını hem de uygunsuz durumlarda, ceza gerektiren durumlarda cezaların da farklı uygulanmasını getirdi, suçun niteliğine göre cezanın daha hakkaniyetli ađırlaŐtırılmasını içermektedir. Dolayısıyla kavramlarla ilgili bir deđiŐiklik söz konusu.

İlk defa, Avrupa Birliğinin getirdiği yenilikle beraber -biz de ona uyum sağlıyoruz- ürün sorumluluğu tazminatı getiriyoruz. Bu, ürün sorumluluğu direktifine uyum kapsamında. Eğer bir ürün bir insana veya bir mala zarar vermişse, bu zararın bu maldan kaynaklandığı, üründen kaynaklandığı illiyet bağı test edilebiliyorsa o zararın tazmini zorunlu hâle getiriliyor; getirilen en önemli yeniliklerden bir tanesi bu.

Diğer bir konu: Piyasa gözetimi, denetimi açısından en temel sorunlarımızdan bir tanesi sorumluya ulaşma konusundaki eksikliklerimiz, izlenebilirliği sağlayamıyoruz. Bunu zorunlu hâle getiren bir düzenlememiz var. Tasarıyla izlenebilirlik mekanizması zorunlu olacak. Kim kimden aldı, kime sattı kaydını tutma yükümlülüğu getiriliyor imalatçıdan itibaren veya ithalatçıdan itibaren. İthalatçı ürünü kime sattıysa son, nihai tüketiciye varıncaya kadarki zincirin halkasında yer alan tüm aktörler sorumluluklarını yerine getirme durumunda, aksi takdirde en son alan kişi imalatçı gibi değerlendirilir eğer bir kusur varsa zararı tazmini söz konusu olacaktır.

Yine, hâlihazırda ihtiyari olarak uygulanan ancak zorunlu olmayan geri çağırma müessesesi de bu kanunla ilk defa getiriliyor. Malumları olduğu üzere, ülkemizde bazı prestijli firmalar bunu yapıyorlar, eğer teknik düzenlemeye uygun olmayan bir kusurlu ürün varsa onu çağırıyorlar. Ancak bu kanunla beraber ilgili kuruluşun yani bu piyasa gözetiminde sorumlu, teknik düzenlemeyi yapan ilgili bakanlığın tespiti hâlinde tüm sattığı ürünlerin geri çağırılması yükümlülüğu gelmekte. Mevcut kanun da toplamayı düzenliyordu. Toplamada ancak imalatçı nihai tüketiciye varmamış perakende satıcıdaki ürünleri toplayabiliyordu, nihai tüketiciden çağırma gibi bir durum yoktu. Bu, tüketici hakları açısından önemli bir yenilik diye ifade edebilirim, geri çağırma konusu.

Bir diğer konu: Avrupa Birliğinde henüz tüzüğe dönüşmemiş ancak üzerinde çalışılan bir konu, bizim ülkemiz açısından çok önemli. Biz oradaki teknik çalışmalardan yararlanarak e-ticaretle ilgili konuyu düzenliyoruz. Avrupa Birliğinin gündemi de hâlihazırda bu, e-ticarette piyasa gözetimi ve denetimi konusunda platform sağlayıcıları âdeta bir ticari işletme gibi, ticari aktör olarak değerlendirecek. Dolayısıyla onlar da izlenebilirlik süreçlerinde kayıt tutma yükümlülüğu de olacaklar. İlgili kuruluş uyarma yetkisi olacak, uyarıyı yerine getirmezse yayın durdurma yetkisi olacak. Bunu ilgili kurumlara iletmek suretiyle bu müeyyideler uygulanacak. Getirilen önerinin yeniliklerinden bir tanesi de bu.

Bu teknik düzenlemenin kapsamında olmamakla beraber bizim en fazla sıkıntı yaşadığımız konulardan bir tanesi dış ticaret boyutuyla ülkemizden giden bazı ürünlerin evsafına uygun çıkmaması; tağıştı gibi, hileli birtakım ürünlerin Türk malı imajına, Türkiye'nin algısına, marka değerine zarar verdiği durumlarda yaptırım gücümüzün olmaması. Bu kanunla beraber bu yönde bir düzenleme yapılmakta. Eğer alıcı, ithalatçı bir kusur tespit edip ve bunu bize, ilgili kuruluşa iletirse iletilen kusur ilgili kurum tarafından da tespit edilmesi hâlinde FOB ihraç bedelinin yüzde 5 ile yüzde 25'ine varan oranlarda suçun ağırlığına göre ceza uygulaması söz konusu olacak. İhracatına kısıtlama, sınırlama getirecektir.

Kısaca kanunu böylece özetleyebilirim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Müteşarım.

Arkadaşlar, Sayın Müteşarımıza soracağınız soru var mı?

Markar Bey...

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Teşekkürler Başkanım.

Değerli Müteşarım ve heyet; teşekkür ederiz verdiğiniz bilgiler için. Gerçekten fevkalade olumlu bir kanun tasarısı bu yani fiilî 4703 sayılı Kanun'a 2010 yılındaki AB'deki değişikliklerin işlenmesi... Tabii, aslında biraz geç kaldığımız bir konu da olduğu gözüküyor. Çünkü bizler sizlerin de hatırlayacağı

gibi 80-90'lı yıllarda bu tür televizyon programlarını çok seyrederdik ve gerçekten üzücüydü, ülkemize yakışmayan, özellikle gıda konusunda halkımıza ulaşan çok kötü mamullerin nasıl üretildiğine dair gerçekten grotesk pek çok görüntü vardı. Oradan buralara gelmek güzel bir şey.

Tabii biraz evvel bahsettiğiniz ithalat konusunda da çok zarar gördük yani bu konularda sorumluların ve üretim zincirinin halkalarının, öznelere kim olduğunun tanımlanmamış olması, dolayısıyla suçun failinin kim olduğunun ortada kalması Türkiye'nin marka değerini de ithalatta çok düşürmekteydi, bu açıdan bu önemli bir tasarı ve emeği geçenlere ben şahsen teşekkür ediyorum.

Burada benim merak ettiğim şey, belki daha sonra Avrupa Birliği Bakanlığı bunu açıklayacak ama Avrupa Birliği Bakanlığımızın bazı önerileri var, siz de incelemişsinizdir, ben bu önerilere baktığımda bazı muğlaklıkların, bazı mevzuatla ilgili yine muğlaklıkların ve bazı tanım eksikliklerinin önerildiğini görüyoruz. Ben sadece meraktan soruyorum: Bu önemli bir kanun tasarısı, koordinasyon konusunda bir sıkıntı mı yaşanıyor bakanlıklar arasında? Yani tam olarak, ben bunları oldukça rasyonel buldum, değişiklik önerilerini, işlenmiş şekilde niye gelmedi onu merak ettim? Onun dışında da maddeler bazında da konuşuruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Mustafa İsen Hocam, buyurun.

MUSTAFA İSEN (Sakarya) – Ben maddenin geneli üzerinde görüşmelere başladık mı bilmiyorum ama tam da Markar Bey'in belirttiği husus üzerinden yürümek istiyorum. Aslında bu iki bakanlık arasındaki bakış farkı bizim kanun yapma tekniği hakkındaki sıkıntı diyebiliriz yani sizin ifadenizle veya anlayış farkından kaynaklanmaktadır. Yani ben şahsen bürokraside de çalıştım, Türkiye'de kanunlar biraz tüzük yapıma esası üzerinden yürüyor ve tüzük bu işlerin hepsini tadat eder, kanun biraz daha muğlak bırakacak şekilde genel hükümleri ifade eder. Bu değişiklik tasarısı biraz o mantıkla hazırlanmış. Ben birincinin doğru olduğu kanaatindeyim. Burada muğlaklık diye tanımlanan ve onların açılması gereken hususların yönetmelikle giderilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu yüzden bu uyarıların, doğrusu ben de dikkatle okudum hepsini, hiçbir tanesinin dikkate alınmasının uygun olmadığını düşünüyorum. Alttaki kanun, kanun yapma tekniğine göre daha doğru bir yaklaşım sergiliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Efendim bu konuda bir açıklama arz etmek isterim. Bu konuyu bir arkadaşlarımızla görüştük. Esasen pek muğlak bir şey kalmadığı anlaşıldı, ancak biz yine onu oylarımıza sunacağım yeri geldiğinde. Avrupa Birliği Bakanlığımızın bu görüşünü dikkate alınmak üzere aslı komisyonunda, biz bu konuya tali komisyon olarak bakıyoruz, malumlarınız olduğu üzere... Asli komisyonunda dikkate alınması olarak, bizim komisyonumuzun görüşü olarak siz de uygun görürseniz bir oylamaya sunacağım onu.

Sayın Müsteşarım, bu son söylenenlerle ilgili bir açıklama yapmak ister misiniz?

Buyurun.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Müsaadeniz olursa Sayın Başkanım.

Aslında süreci olabildiğince katılım sağlamak anlamında hassasiyetle yönettik. Çünkü bu bir yatay mevzuat. Biz Bakanlık olarak bunun koordinasyon tarafındayız. Esas uygulamacı olan bakanlıklar, piyasa gözetimi, denetimi yapmakla, teknik düzenlemeyi yapmakla sorumlu olan bakanlıklar. Dolayısıyla o bakanlıkların görüşlerini olabildiğince yansıtmaya çalıştık. Sayın milletvekilimiz ifade buyurdular, esas itibarıyla biz ikincil düzenlemelere bazı konuları bıraktık. Burada tanımla ilgili kısım, mesela ürünle ilgili kısım, bunu biz tanım kısmını birazcık daha genel tuttuk. Aslında ikincil düzenlemelerde bunların her birinin detaylı tanımları olacak.

Ayrıca bu konuya Avrupa Birliği Komisyonunda ilk etapta itirazlar olmuştı, sonra görüştüğümüzde buna olumlu görüş verdiler, katıldılar bize. Belki anlaşılmada biz zorluk çektik. Genel ürün güvenliği mevzuatı aslında diğer teknik mevzuat gibi bir mevzuat o da. Eğer spesifik düzenleme yoksa bu tüketici ürünleriyle ilgili, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bir genel ürün güvenliği mevzuatı, yönetmeliği çıkaracak. Orada da yine ürünün hangi şartlara, insan sağlığı açısından tabi olacağı çok detaylı bir şekilde belirtilecek. Eğer belirtilmemişse zaten ceza söz konusu olmayacak, orada da bir muğlaklık oluşmayacak. İkincil düzenleme için de zaten bir yıllık bir süre veriyoruz, bu kanun çıktıktan sonra ilgili bakanlıklar kendi ikincil düzenlemelerini -4 tane bakanlık öngörüyor- orada detaylandırmış olacak. Dolayısıyla bir eksiklik olmadığını değerlendiriyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Müsteşarım.

Efendim, şimdi Avrupa Birliği Bakanlığından arkadaşlarımız tasarı üzerine bizi bilgilendirecekler, Avrupa Birliği Bakanlığı açısından.

Buyurun.

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEK PAZAR VE REKABET BAŞKANI LALE ÇELİK – Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında Sayın Müsteşarımızın açıkladığı gibi bu kanunumuzun önemi zaten malum, Türkiye'nin Avrupa Birliğiyle tesis ettiği gümrük birliği sürecinin en temel gereklerinden biri ürünlerin güvenliği; ticaretin insan güvenliği ve sağlığına hâle getirmeyecek bir şekilde yürütülmesi. Önceden 4703 sayılı Kanun'umuz vardı, sonra Avrupa Birliği mevzuatındaki değişiklikler çerçevesinde bir uyumlaştırma ihtiyacı vardı. Bu kanunumuzla birlikte bu konuda hem Avrupa Birliğinin eleştirileri önemli ölçüde giderilmiş olacak hem ticaretimizin önündeki bazı sıkıntıların ve iç düzenlemelerimizin daha iyi hâle getirilmesi mümkün olacak. Aynı zamanda eğer katılım müzakereleri açısından da baktığımızda 28 no.lu Tüketicinin ve Sağlığın Korunması faslının da bu, kapanış kriterleri arasında yer alan bir husus. Dolayısıyla, bu kanunun kabul edilmesi o anlamda da bir ilerleme olacak.

Biz Avrupa Birliği Bakanlığı olarak Sayın Komisyonun bizden görüş talep etmesi üzerine ilettiğimiz –aslında- teknik görüşümüzde yani bu daha önce Bakanlıkta da paylaştığımız görüşümüzde bu kanunu uygun bulduğumuzu... Bununla birlikte bir iki ufak hususa da dikkat çekme ihtiyacı hissetmiştik. Toplantı öncesinde Ekonomi Bakanlığımızla da tekrar bir görüşme imkânımız oldu. Tabii, bazen burada kanun süreçlerindeki bazı hızlara bağlı olarak hani son anda bazı değişiklikler olması hasebiyle yazılı görüş sonrasında da bir iki ufak değişiklik olabiliyor, bazen bu konuda da birbirimizle bir irtibat eksikliği olabiliyor ama toplantı öncesinde tekrar görüştük.

Bizim temel olarak dediğimiz, genel görüş kısmında da yazdığımız ürün kavramı, ürün tanımı konusuydu. Biz tabii, Avrupa Birliği Bakanlığı olarak bunu önümüzdeki AB müktesebatı uyumu bakımından görev tanımımız gereği incelemek durumundayız yani bizim görev tanımımız bu. Daha önceki 4703'e de baktığımızda imalat sanayi ürünleri içindi, aslında sınai mallar içindi ama şimdi Ekonomi Bakanlığımız bunu daha üste çekerek aslında tüm ürünleri kapsayacak şekilde bir çerçeve kanun oluşturma yolunu tercih etmişler. Biz şimdi toplantı öncesinde kendileriyle görüşerek bunun böyle olduğunu öğrendiğimiz için görüşümüzde ifade ettiğimiz, AB tüzüğünde "tarım malları hariç" ibaresi vardır, biz onu özellikle vurgulamak istemiştik, "Bu hâliyle tarım ürünleri de dâhil gibi algılanıyor, onun için bir muğlaklık var." demiştik yoksa tabii ki alt açıklamalar ikincil düzenlemelerde yapılacaktır ama o konuda bir tereddüdümüz kalmadı.

BAŞKAN – Yani öyleymiş, hem mamul ürün hem doğal ürün, her ikisini de kapsıyor değil mi?

AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI TEK PAZAR VE REKABET BAŞKANI LALE ÇELİK – Evet yani Şimdi öyle anlıyoruz, tüm Türkiye için bütün ürünleri kapsayacak Şekilde bir çerçeve kanun oluşturma ihtiyacı sebebiyle tanım genel tutulmuŐ, biz bunu Bakanlığımızla görüştük az önce.

Onun haricindeki diğer hususlarda bir iki ufak... Efendim, bazıları Şöyle algılanmasın, belki biz görüş iletirken öyle bir algılamaya da sebep olmuŐ olabiliriz: Bazıları öneri Şeklinde çünkü kanun bu hâliyle gayet yeterli ve aslında bizim de arkasında durduğumuz bir kanun. Ama bazı Őeyler, bizim de uygulama tecrübelerimiz yani sonuçta bizim önümüzden de çok kanun geçiyor veya uygulama süreçlerinde bazı eleŐtiriler gelebiliyor diye aslında bazı önerilerimiz olmuştu. Ama yine Bakanlığımızla görüştüğümüzde burada mesela demiştik ya “Zarar nedir, ortaya konulursa belki sonra uygulamada bir kolaylık olur.” Yani insan malına, canına verilen zarar yani bir yaralanma ve bir ölüm mesela insana verilen zarar Avrupa Birliği düzenlemesinde bu Şekilde tanımlanıyor. Ama Adalet Bakanlığımızla da Bakanlığımız görüŐmüŐler ve bu hâlinin aslında uygulamada bir sıkıntı çıkarmayacağını teyit etmişler, dolayısıyla o zaman buna da ihtiyaç kalmayabilir.

Onun dışında efendim, diğerleri belki daha ufak hususlar.

Eğer sayın vekillerimizin soruları olursa biz de cevaplamak isteriz, nasıl uygun görürseniz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sormak istediğiniz bir Şey var mı arkadaşlar?

Markar Bey, buyurun.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Teşekkürler.

Açıklamaları için teşekkür ediyorum.

Bu konunun tartıŐılması iyi oldu.

Sadece Şunu ifade etmek istiyorum: Sizin Avrupa Birliği Bakanlığı olarak bu kanunda verdiğiniz öneriler Őeyinde “Őunun mutlaka olması gerekir, eksik.” dediğiniz bir yer var mı? Yani tek tek gitmek yerine sizin önemsemiğiniz, eksik gördüğünüz bir yer var mı?

BAŞKAN – “O konuda bir uzlaŐma sağlandı toplantı öncesinde.” diyor.

MARKAR ESEYAN (İstanbul) – Onu netleŐtiririz o zaman.

BAŞKAN - Niyazi Bey, buyurun.

NİYZAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Sunum için teşekkür ediyorum.

Belki de çok geç kalan bir deđiŐiklik yani bir iki yıllık da değil, uzun süredir hazırlanması gereken, anlattığınız gibi 1930’lardan beri birçok Şey var.

Gerçekten anlattığımızda oradan o çıkıyor ki bizim birçok ürünümüzde birçok sorun oldu, ara ara bakanlıklar açıklıyor gıdayla ilgili, yaptırım yok. Yani biliyoruz ki o iŐletmelerin hepsi çalıŐıyor, devam ediyor, hiçbir Şey de olduğu yok. Yani anladığım kadarıyla bir yaptırım gelecek.

Artı, Türkiye’nin ihracatında en ciddi sorun birçok ürünümüz gidiyor, sorunlar olduğu için geri geliyor yani daha da beter zarar ediyoruz, Türkiye’nin imajını zedeliyor. Kendi içimizde hem kendi sağlığımız yani Türkiye’de yaşayan insanların sağlığı, Türkiye’de tüketimde bulunan insanların sağlığı açısından hem de dıŐarıya gönderdiğimizde, sonuçta dünyanın neresinde tüketilirse tüketilsin insan tüketiyor, bu anlamda düzenleme yapılmıŐ olduğu için tabii ki teşekkür ediyorum.

Komisyon olarak tabii ki AB grubunun önerilerini destekliyoruz yani tali komisyon ama Mecliste de devam edeceğiz sanırım görüşmelerine. “Bizim için Avrupa ne işe yarar?” deyince Avrupa bu işe yarıyor. Avrupa Birliği hedefimiz bizim kendi sağlığımızı, insanların sağlığını düşünmemizi sağlıyor, bunun için çözüm üretiyoruz. Bu bize ülke olarak, insan olarak da katkıda bulunuyor. Bu çalışmaları destekliyoruz ve gerçekten teşekkür ediyorum geç de olsa ve bir an önce de uygulanmalı.

Artı, Avrupa Birliği perspektifimize katılım sürecinde sonra “Şurası eksikti, burası böyleydi.” diye uğraşmaktansa da baştan kanunları Avrupa Birliği müktesebatına da uygun bir şekilde -açılacak bunlar, eninde sonunda açılacak- bir an önce de hazırlamak hem bizim için hem ihracatımız için hem bizim insanlarımız için hem dünyanın neresinde olursa olsun tüketecek insanlar için önemli. Şimdiden uyumlu olduysa sorun yok ama eksikler varsa da şimdiden tamamlamak herhâlde hepimizin görevidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kara.

Sayın Nurettin Bey, buyurun.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Teşekkür ederim.

Ben de Nefi Bey’e katılıyorum birçok konuda. Zaten bu yararlı, zaman olarak gecikse de çıkması gereken bir yasa.

Yalnız tabii ki sanki hep böyle kabahat bizdeymiş gibi bir hava var bu yasada, biraz öyle gördüm yani sadece Türkiye’den ihraç edilecek ürünler filan gibi. Yani zaman zaman da olsa dışarıdan gelen ürünlerde de karşılıklı sorunlar var, oluyor. Bu denetimin karşılıklı olması lazım.

Bir de tabii ki sanki yasada tek bizim ülkeye yönelik bir hava var. “Avrupa Birliği ve Türkiye” diye birlikte konulması gereken, daha açıklayıcı bir metnin olmasında yarar var gibi gözüküyor benim gördüğüm kadarıyla. Her ne kadar ben bir doktor olarak insan sağlığı açısından Nefi Bey’e katılıyorsam da insan sağlığı açısından bunlar çok önemli. Ama yasanın bir de tabii, teknik tarafına baktığımızda sanki bu sorumluluğun veyahut da yasanın iki tarafı da ciddi bir şekilde bağlaması gerekir gibi geliyor. Burada biraz eksiklik var ya da zayıflık var gibi hissettim.

BAŞKAN – İthalatla ilgili...

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Evet. Yalnız ihracat değil, ithalat-ihracat şeklinde konulması gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Bu son hususta söyleyeceğiniz bir şey var mı Sayın Müsteşarım?

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Uygun görürseniz tabii.

BAŞKAN - Buyurun.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Sayın Başkanım, aslında bu kanunun çerçevesinde Türkiye’nin iç pazarı ile Avrupa Birliği üyesi ülkelerin iç pazarları bir bütün olarak değerlendiriliyor, tek bir pazar olarak. Dolayısıyla Türkiye’de üretilen bir mal Avrupa Birliği pazarına ihraç edilecekse o da bizim teknik düzenlemelere uygun olması şartı mevcut durumda var. Esas itibarıyla ürünün teknik uygunluğunu alıcı ülke belirliyor yani üçüncü ülkeler açısından. Dolayısıyla bu kanun kapsamında Avrupa Birliği dışındaki üçüncü ülkeler yer almıyor.

Diğer taraftan, sadece ihracat değil, ithalat esas itibarıyla bu kanunun konusudur. İçerideki imalatçı ile ithalatçı... Ki çünkü ithal edilen ürünün imalatısını bizim cezalandırma imkânımız olmadığına göre ithalatçı imalatçı gibi değerlendirilerek sorumlu tutulmaktadır bu kanunda. Ve izlenebilirlik yoluyla da eğer bir ürün Türkiye’de üretilirken veya Avrupa Birliği üyesi ülkelerde üretilirken hangi teknik mevzuata uygun olarak üretilme mecburiyeti varsa ithal edilen ürünün de aynı şartlara tabi olma mecburiyeti var. Eğer ithalatçı buna dikkat etmeyip bir ürünü getirip piyasaya veriyse geri çağırma gibi yükümlülüklerle, idari para cezaları gibi diğer tüm cezalarla muhatap olacak kişidir yani ithalatçı sanki onu Türkiye’de üretmiş gibi sorumlu olacak. Dolayısıyla burada ithalat boyutu ihmal edilmiş değil, aslında çok önemli, çok hassas bir konu. İthalatçının tüm yükümlülükleri ayrı bir tanımla detaylı bir şekilde belirlendi kanunda.

BAŞKAN – Yani sorumluluk zincirinde ithalatçı ithal ettiği ülkeye dönüş yapacak onunla ilgili.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – O kendi özel hukuk hükümlerinde eğer yansıtabiliyorsa yansıtacak.

BAŞKAN – Kendi yasaları çerçevesinde.

EKONOMİ BAKANLIğI MÜSTEŞARI İBRAHİM ŞENEL – Ama ürünü alırken o ürün insan sağlığı açısından, çevrenin korunması açısından, bitkinin korunması açısından hangi zorunlu standartlara tabiyse, şartları sağlaması gerekiyorsa o şartları sağladığını, o standart belgeleri haiz olduğunu bilmesi gerekiyor; aksi takdirde eksikliklerden ithalatçı sorumlu olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Müsteşarım.

IV.- KARARLAR

A)KOMİSYON KARARLARI

1.- *Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Tasarısı'nın (1/934) uygunluk görüşüyle birlikte esas komisyona gönderilmesine ilişkin karar*

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, görüşmeler kâfi görüldü gibi bir görünüm arz ediyor buradan. Genel üzerinde görüşmeyle yetinilmesini ve tasarımın esas komisyona uygunluk görüşümüzle birlikte bildirilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

2.- *17-19 Haziran 2018 tarihlerinde Bulgaristan'da yapılacak olan 59'uncu Avrupa Birliği Parlamentoı Avrupa İşleri Komisyonu Konferansı Genel Kurul Toplantısı ile 8-9 Temmuz 2018 tarihlerinde Avusturya'da yapılacak olan COSAC Başkanlar Toplantısına Komisyon Başkanınca belirlenecek birer heyetin katılmasına ilişkin karar*

BAŞKAN – Kıymetli kardeşlerim, Komisyon olarak şimdi bir karar almamız gerekiyor önümüzdeki aylarda yapılacak iki tane COSAC toplantısıyla ilgili. 17-19 Haziran tarihlerinde Bulgaristan'da yapılacak olan 59'uncu Avrupa Birliği Parlamentoı Avrupa İşleri Komisyonu Konferansı Genel Kurul Toplantısı ile 8-9 Temmuz 2018 tarihlerinde Avusturya'da yapılacak olan COSAC Başkanlar Toplantısı'na Komisyon Başkanınca belirlenecek birer heyetin katılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyen yok, kabul edilmiştir.

Bir sonraki toplantıda görüşmek üzere toplantıyı sonlandırıyorum.

Hepinize hürmetlerimi arz ediyorum.

Kapanma Saati: 13.52